

Skolverket
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende Skolverkets förslag till *ändrade timplaner och förändringar i elevens val, skolans val och språkval (6.1.1-2020:49)*

Nationell Estetisk Kongress är ett nationellt nätverk främst för lärare och skolledare vid gymnasiets estetiska program. Remissen för Skolverkets utredning om timplaner och elevens val (6.1.1-2020:49) samt dess slutsatser berör inte i första hand vårt område men förslagen är så drastiska att vi måste yttra oss. I en förlängning skulle gymnasieskolan och dess estetiska utbildningar bli kraftigt drabbade, och som en konsekvens av detta även högre utbildningar inom de konstnärliga och estetiska områdena.

Vi är mycket kritiska till att utredningen föreslår att ta bort Elevens val och till förslaget hur de timmarna omfördelas. Dessa slutsatser får stora konsekvenser för de estetiska ämnena i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan och främst dess elever framöver.

Vi är synnerligen kritiska till att inte någon lärarutbildningsanordnare inom konstnärliga ämnen, varit remissinstans. Detta är uppseendeväckande, i synnerhet när så stora ingrepp föreslås på de konstnärliga och estetiska områdena inom skolformerna.

Förslaget att ta bort Elevens val minskar elevens möjligheter att kunna fördjupa sig i konstnärliga skolämnen som musik och bild med flera. Även konstnärliga uttryck som inte finns som egna skolämnen, dans och teater skulle drabbas.

Nationell Estetisk Kongress tycker det är märkligt att utredningen kommit fram till att Elevens val utgör så lite tid att det ändå inte nämnvärt skulle påverka elevernas valmöjligheter. Påståendet att Elevens val håller för låg nivå stämmer inte alls med våra erfarenheter. Tvärtom skulle det spela väldigt stor roll för profilinekteringar om Elevens val tas bort. För små skolämnen som musik och bild utgör dessa 177 timmar ett väsentligt tillskott. Dessutom är det så att för skolor som inte erbjuder profilinekteringar i konstnärliga ämnen, men väl erbjuder konstnärliga ämnen som elevens val, utgör 177 timmar en reell möjlighet för eleverna att kunna utvecklas vidare med kunskaper i musik, bild och andra konstnärliga ämnen.

De konstnärliga ämnena anknyter dessutom starkt till såväl naturorienterande- som samhällsorienterande skolämnen, vilka i förslaget föreslås få en rejäl förstärkning. Dessa ämnen skulle vinna på att konstnärliga uttryck hade betydligt fler timmar så att ämnesintegrering kunde möjliggöras.

I musicerande är hela kroppen aktiverad vilket tränar och utvecklar såväl motoriska som kognitiva förmågor. Genom att arbeta med kultur och musik ökar eleven sin förståelse för musikens betydelse för sina egna och andras känslor, handlingar, vårt samhälle och inte minst vår hälsa. Det handlar inte bara om att kommunicera genom musicerande och skapande, utan att också reflektera över sina egna musikaliska upplevelser, samt för att förstå hur musik verkar som påverkansmedel i samhället.

Även bildämnet är mycket betydelsefullt i grundskolan. Alltmer undervisning sker digitalt vilket på sikt är förödande för allas finmotorik. I de lägre åldrarna är skapande inslag en naturlig del i alla skolämne.

Det finns idag en ansenlig mängd forskning som belyser, bevisar och lyfter fram en lång rad både direkta och indirekta hälso-, liksom kognitiva vinster och förmågor vilka utvecklas genom arbete med estetiska uttryck. Att minska och ta bort barn och ungdomars möjlighet att syssla med dessa områden är förödande för dem, och för samhället.

Med färre inslag på gymnasiet idag av, eller egentligen för de flesta inga praktisk/estetiska ämnen eller kurser alls, är dessa estetiska och konstnärliga ämnen och kurser av stor betydelse inte minst på högstadiet. Just i den åldern då eleverna börjar formas som vuxna och blivande yrkesmänniskor, där det är viktigt att de inte bara arbetar med fakta och teoretiska färdigheter, utan även med kreativitet, uttryck, fantasi och kultur.

Framtiden för kommande generationer svenska barn och ungdomar tycks mörk, i synnerhet när kreativt tänkande kommer att mätas i PISA-undersökningarna, om dessa förslag får gälla.

Gör om, gör rätt, tänk på hela människan. Faktakunskaper går alltid att ta reda på och ta till sig, medan kreativitet, upplevelser och uttryck måste odlas.

För Nationell Estetisk Kongress, Lund 29 januari 2021

Sverker Zadig
Kongressansvarig
sverker.zadig@estetkongress.se

Nationell Estetisk Kongress
Box 4
221 00 Lund